

РЕШЕНИЕ

№ 1043

гр. София, 19.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 09.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

като разгледа дело номер **8526** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145–чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалбата на Г. В. О. като наследник на Р. В. О. чрез адвокат А. А. срещу Решение № 1040-21-607/22.11.2019г., издадено от Директор на НОИ - ТП С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 21125/29.10.2019г. на длъжностното лице по чл.60, ал.1 от КСО, с което злополуката, претърпяна от Р. В. О. на 15.08.2017г., не е приета за трудова злополука. Жалбоподателката навежда доводи за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на административното производство и неспазване на материалния закон – чл. 58 и чл. 60 от КСО. Счита, че длъжностното лице, изготвило разпореждането, неправилно и незаконосъобразно не се е произнесло по въпросите, свързани с наличие или липса на причинна връзка – един от конститутивните признаци на трудова злополука. Изтъква, че извършеното разследване от страна на НОИ на смъртната злополука е в нарушение на чл. 58, ал.4, вр. с ал.5, пр.1 и ал.6, пр.2 от КСО, както и че същото не е всеобхватно и пълно. Сочи, че не са взети предвид всички медицински документи, като вместо това административният орган се позовава на становището от Съобщение за смърт № Т-50/16.08.2017 г., изд. от ВМА – С., отделение „Съдебномедицинска експертиза“, че се касае за нетравматично здравословно увреждане - остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност. Не са съобразени последващи документи, издадени след Съобщение за смърт № Т-50/16.08.2017 г., които установяват действителните причини за смъртта на пострадалия, вкл. досъдебно производство № 352/2017 г. пред СГП, пр.

пр. № 19441/2017 г. на СГП срещу И. Г. Ф., което не е приключило. Видно от Съдебномедицинска експертиза на труп № 50/2017г. на отделение „Съдебномедицинска експертиза“ към ВМА МБАЛ – С., причина за смъртта е въздействието на електрически ток, довело до остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност. В подкрепа на тезата, че е налице травматично здравословно увреждане по време на изпълнение на трудовите задължения на пострадалия, се позовава на Съдебна електротехническа експертиза № 9789/28.08.2017г., според която при проверка на електрическия поялник се установява, че има прекъсване на нагревателя в керамичното тяло, вследствие на което металният корпус на поялника попада под напрежение. Моли да бъде отменено като незаконосъобразно оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуален представител поддържа жалбата на сочените основания. Претендира присъждане на сторените съдебни разноски за адвокатско възнаграждение.

Ответникът Директор на НОИ - ТП С. град чрез процесуален представител оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я остави без уважение. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна „Строителство и ремонти 50“ – Е. - [населено място], представлявано от управителя С. Г. Ц., редовно призована, не се представлява, не изразява становище по жалбата.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно чл. 57, ал. 1 от КСО осигурителят “Строителство и ремонти 50” - Е. е подал в ТП на НОИ –С.-град декларация за трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от КСО с вх. № 861 от 24.08.2017 г./листи 109-111/, претърпяна на 15.08.2017г., в 16.45 часа, на строителна площадка, парцел УПИ XI-184, ПИ 68134.2806.184, СО – район В., [населено място], [улица]до № 546, с пострадал Р. В. О., ЕГН [ЕГН], на длъжност „машинист пътно-строителни машини“. Като вид на работа в декларацията е посочено: управление на поверената пътно-строителни машинизация в ход и на място, и свързаните с нея специализирани дейности по извозване на земни изкопни работи. Специфично действие, извършвано от пострадалия: оказва съдействие при подмяна на гориво-подкачваща помпа на дизелов багер. В графата „Отклонение от нормалните действия /условия/ и материален фактор, свързан с това отклонение“, както и в графата „Начин на увреждането и материален фактор, причинил увреждането“, работодателят е посочил: „Запояване на изгорели кабели.“ Вид на увреждането : „остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност“; увредени части на тялото : „сърдечна и белодробна“; последици – „Смърт“.

Съгласно чл.59 от КСО по постъпилата декларация е открито досие № 21125. На основание чл.58, ал.1 от КСО и чл.7, ал.1 от НУРПОТЗ, ТП на НОИ - С. град е извършило разследване на злополуката. На основание чл.58, ал.6 от КСО резултатите от разследването са оформени в протокол №69/17.10.2017г. /л.93-97/ от Комисия, назначена със Заповед № 1015-21-365/04.09.2017г. на Директора на ТП на НОИ-С. град. Въз основа на данните, съдържащи се в досието е установено, че Р. В. О. е работил по трудов договор в “Строителство и ремонти 50”-Е., на длъжност „машинист пътно-строителни машини“, считано от 17.06.2017 г. и е осигурен за всички осигурени социални рискове съгласно чл.4, ал.1, т.1 от КСО. Съобразно данните от декларацията

и приложенияте към нея протокол № 01/18.08.2017 г. за разследване на злополуката от осигурителя, обясненията на Р. С. А. и И. Г. Ф., трудов договор и длъжностна характеристика, книги за инструктаж по БЗР и служебна бележка, препис-извлечение от акт за смърт, съобщение за смърт № Т-50/16.08.2017г. се установява, че на 15.08.2017г. около 16.00 часа И. Ф. и Р. О. са подменяли кабели на ел. инсталацията на багера. Ф. се е намирал в кабината и е изолирал снопове от кабели, а О. е бил под багера, между веригите му и е запоявал кабелите с поялника на Ф.. По време на ремонта двамата са разговаряли. Около 16.30 часа Р. О. не отговорил на И. Ф., който слязъл от кабината на багера и го намерил да лежи неподвижно под багера. Съгласно обясненията на Ф., на 15.08.2017 г. на Р. О. му е било лошо и е пил някакви хапчета. Съгласно съобщение за смърт № Т-50/16.08.2017г. издадено от ВМА – С., О-СМЕ, причина за смъртта на Р. О. е «Остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност. Хипертония на миокарда. Затлъстяване. Взети материали за допълнителни изследвания.». В анализ за причините за възникване на злополуката, комисията е посочила: пострадалият не е доценил съществуващата опасност за здравето и живота, от моментното си здравословно състояние; не е осигурен ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин.»

С писмо изх.№ 5101-21-861#4 от 09.11.2017 г. на ТП на НОИ С. град до РЗИ [населено място] е изискано да се произнесе относно причинна връзка - трудова злополука, тъй като е прието, че в случая се касае за нетравматично здравословно увреждане /остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност/- лист 88.

Със Заповед № 149 от 15.11.2017 г. на длъжностното лице по чл.60, ал.1 от КСО на основание чл. 54, ал. 1, т. 5 от АПК е спряно производството по квалифициране на злополуката до произнасяне на РЗИ по преюдициалния въпрос относно наличието на причинна връзка- лист 80.

С писмо изх. № 5101-21-861#6 от 06.06.2019 г. на ТП на НОИ С. град до председателя на ТЕЛК повторно е изискано произнасяне по причинна връзка - трудова злополука – лист 75.

На 25.10.2019 г. в ТП на НОИ С. град с вх. № 5101-21-861#7 е постъпило Експертно решение № 3209 зас. № 139 от 20.09.2019г. на ТЕЛК [фирма] – Я. /л.71-73/, с което въз основа на представената документация във връзка с декларираната злополука, както и на допълнително представена медицинска документация, на основание чл.66 от Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), при внезапно починало лице ТЕЛК и НЕЛК се произнасят само по причинна връзка въз основа на налична медицинска документация и протокол от аутопсията. При липса на протокол от аутопсията, ТЕЛК и НЕЛК не се произнасят по причинна връзка, но постановяват ЕР. Въз основа на гореизложеното ТЕЛК не се произнася по причинна връзка за настъпилата смърт на лицето Р. В. О..

Производството по квалифициране на злополуката е възобновено и съгласно чл.60, ал.2 от КСО с обжалваното Разпореждане № 21125 от 29.10.2019 г. длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от КСО /л.66-67/ не е приело за трудова злополука настъпилата смърт на Р. О. на 15.08.2017г. по време на работа, като в мотивите е изтъкнато, че не е налице един от конститутивните признаци на трудова злополука, а именно причинна връзка.

Срещу Разпореждане № 21125 от 29.10.2019г. е подадена жалба вх. №1012-21-520/09.04.2019г. от Г. В. О. като наследник на Р. В. О.. Последната е отхвърлена като неоснователна с Решение № 1040-21-607/22.11.2019г., издадено от

Директор на НОИ - ТП С. град. Решаващият орган е изложил мотиви, че атакуваното разпореждане е издадено при спазване на материалноправните разпоредби и административнопроизводствените правила, уреждащи трудовата злополука. Същото е постановено в рамките на компетентността на длъжностното лице, установена с чл.60, ал.1 от КСО и отговаря и на формата, утвърдена от управителя на НОИ съгласно правомощията му по чл.37, ал.5, т.2 от КСО.

Видно от представения по делото обвинителен акт по досъдебно производство № 352/2017 г. по описа на С. при СГП, пр. пр. № 19441/2017г. на СГП, във връзка със злополуката, станала с Р. В. О. е повдигнато обвинение срещу И. Г. Ф., затова че, на 15.08.2017г., около 17.00 часа, в [населено място], в парцел УПИ XI-184, ПИ 68134.2806.184, находящ се [населено място], на ъгъла на [улица]и [улица]до № 546, в качеството си на Технически ръководител – Механизация Автотранспорт и строителство, причинил на Р. В. О., смърт поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност – престъпление по чл.123, ал.1, пр.2, алт. 1 от НК.

Във връзка с досъдебно производство № 352/2017 г. по описа на С. при СГП, пр. пр. № 19441/2017г. на СГП, са назначени и изготвени: Съдебномедицинска експертиза на труп № 50/2017г. на отделение „Съдебномедицинска експертиза“ към ВМА МБАЛ – С.; Съдебно електро – техническа експертиза от маг.ел.инж. Б. Б. и Съдебно-химическа /токсикологична експертиза от инж. хим. В. Г. и доц.д-р В. А. /съдебен токсиколог/ при ВМА.

Видно от заключението на Съдебномедицинска експертиза на труп № 50/2017г. на отделение „Съдебномедицинска експертиза“ към ВМА МБАЛ – С. /л.18/, са установени електрични знаци по четвърти пръст на дясната ръка и трети пръст на лявата ръка. Изводът е: „При наличните данни следва да се приеме, че причината за смъртта на Р. В. О. е въздействието на електричен ток, довело до остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност, което се базира на наличието на електрически знаци на двете ръце, клиничната картина на бързо настъпилата смърт, данните от местопроизшествието, както и на липсата на друга причина, която да обясни настъпването на смъртта“.

Според заключението на Съдебно-химическа /токсикологична експертиза /листи 24-25/ от извършените изследвания на предоставените проби кръв и вътрешна течност, взета от трупа на О., не се установява присъствие на алкохол, наркотични/упойващи и токсични вещества и медикаменти.Клинично- химическото изследване на глюкоза във вътрешната течност не показва данни за хипо- или хипергликемия.

Съгласно заключението на Съдебна електро-техническа експертиза № 9789/28.08.2017г. /листи 21-23/, е установена неизправност на електрическия поялник : налице е прекъсване на нагревателя в керамичното тяло, при това прекъсване единият край опира в металното тяло на поялника и когато се подвключи фазовия проводник към този край на ел. нагревателя, металната част на поялника попада под напрежение. Според експерта инж. Б. Б. не е работено с ел. поялник под двигателя на багера.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока по чл. 118, ал.1 от КСО, във вр. с чл. 149, ал. 1 АПК, от надлежна страна, адресат на оспорения административен акт, имаща право и интерес

от оспорването. Следователно е процесуално допустима и следва да бъде разгледана нейната основателност.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение съгласно чл. 168, ал. 1 АПК на основанията по чл. 146 АПК, съдът намира, че административният акт е издаден от компетентен орган по чл. 117, ал.1, т.2, б.“г“ от КСО - ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ, в предписаната от закона писмена форма, с всички необходими реквизити по чл.59, ал.2 от АПК.

При издаване на обжалване на оспорения административен акт е допуснато нарушение на материалния закон.

Съгласно чл.55, ал.1 от КСО трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт.

Следователно, за да бъде приета настъпилата злополука за трудова, трябва кумулативно да са налице конститутивните елементи на разпоредбата, а именно:

- внезапно увреждане на здравето – внезапно, външно неочаквано и непредвидено, еднократно и пряко въздействие върху човешкия организъм, което накърнява телесната цялост и нарушава нормалното функциониране на органите на човешкото тяло;

- функционална зависимост между изпълнението на трудовите функции и внезапното увреждането на здравето – това е връзката на увреждането с обичайните обстоятелства и условия, при които протича изпълнението на трудовата функция по трудовото правоотношение с работодателя, както и връзката на внезапното увреждане на здравето, настъпило при всяка работа, извършена в интерес на предприятието;

- неблагоприятен резултат от увреждането – неработоспособност или смърт;

- причинна връзка - неблагоприятният резултат /неработоспособността, респ. /смъртта/ да бъде пряко следствие от внезапното увреждане на здравето, а не на други обстоятелства;

- злополуката да е станала с осигурено лице.

Съдът намира, че в случая са налице всички елементи на посочения фактически състав.

Безспорно е, че увреденият попада в категорията на осигурени лица, конкретно – чл.4, ал.1, т.1 от КСО – нает на работа, видно от трудовия договор. Безспорно се установява от доказателствата, че инцидентът настъпва по време и по повод на извършваната работа, а именно при управление на поверената пътно-строителни машинизация и свързаните с нея специализирани дейности по извозване на земни изкопни работи, като пострадалият е оказвал съдействие при подмяна на гориво-подкачваща помпа на дизелов багер.

Безспорно е наличието на тежки увреждания на здравето на О., настъпили като последица от поразяване от електрически ток, довели до смъртта му.

Всички доказателства по досъдебно производство № 352/2017 г. по описа на С. при СГП, пр. пр. № 19441/2017г. на СГП: Съдебномедицинска експертиза на труп № 50/2017г. на отделение „Съдебномедицинска експертиза“ към ВМА МБАЛ – С.; Съдебно електро – техническа експертиза от маг.ел.инж. Б. Б. и Съдебно-химическа /токсикологична експертиза от инж. хим. В. Г. и доц.д-р В. А. /съдебен токсиколог/ при ВМА, недвусмислено говорят, че причината за смъртта на Р. В. О. е въздействието на електричен ток, довело до остра сърдечно-съдова и дихателна

недостатъчност. Самият осигурител е посочил в декларацията за трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от КСО с вх. № 861 от 24.08.2017 г. в графата „Отклонение от нормалните действия /условия/ и материален фактор, свързан с това отклонение“, както и в графата „Начин на увреждането и материален фактор, причинил увреждането“, работодателят е посочил: „Запояване на изгорели кабели.“

При наличните доказателства, необоснован се явява извода на длъжностното лице по чл.60, ал.1 от КСО, възприет от решаващия административен орган, че в случая се касае за декларирана злополука по повод на нетравматично увреждане по смисъла на чл.60, ал.2 от КСО.

Действително в Съобщение за смърт № Т-50/16.08.2017 г., изд. от ВМА – С., отделение „Съдебномедицинска експертиза“ /лист 141/, като причина за смъртта е посочена остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност, но очевидно не е имало съмнение и не се е наложила аутопсия на трупа, а с Постановление от 18.08.2017г. на прокурор от СГП по досъдебно производство № 352/2017 г. по описа на С. при СГП, /листи 127-128/, след извършените процесуални действия по изясняване причината за смъртта е разрешено освобождаването на трупа.

Буди недоумение кое е наложило забавяне на произнасянето по вида на злополуката, спиране на административното производство и изчакване на резултата от решението на ТЕЛК, след като изначално е било ясно, че не е извършвана аутопсия и причината за смъртта е изяснена: въздействието на електричен ток, довело до остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност. С ЕР № 3209/139 от 20.09.2019 г. ТЕЛК към МБАЛ „Св. П.“ - Я., лекарската комисия заявява, че съгласно чл. 66 от НМЕ не е в състояние да се произнесе относно причинна връзка за настъпилата смърт на лицето Р. В. О. поради липса на протокол от аутопсията. В този смисъл съдът намира, че е допуснато и нарушение на принципа за съразмерност, прогласен в чл.6 от АПК, съгласно който административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо.

Трудовият характер на дадена злополука е обективно състояние, което е налице, когато са изпълнени всички елементи от фактическия състав на нормата на чл.55, ал.1 от КСО. Когато са налице всички елементи от състава на трудовата злополука, такава не е налице само в случаите, когато пострадалият умишлено е увредил здравето си – аргумент от чл.55, ал.3 вр. ал.1 и ал.2 от КСО. Всеки един от тези елементи може да се доказва и в хода на административното производство, и в хода на съдебното производство, с допустимите доказателствени средства по АПК и специалните КСО и приложимите подзаконови актове. В случая се установи съставът на чл.55, ал.1 от КСО и Директорът на НОИ - ТП С. град неправилно е приел, че злополуката не е трудова злополука.

Съдът намира, че при постановяване на процесния административен акт са допуснати и съществени нарушения на

административнопроизводствените правила. На първо място, въз основа на гореизложените аргументи, се налага извода, че в нарушение на изискването на чл.35 от АПК административният орган не си е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая и не е обсъдил обясненията и възраженията на заинтересованите страни. Нещо повече, жалбоподателката – майка и законен наследник на починалото лице не е участвала в разследването на злополуката, в нарушение на чл.58, ал.5 вр. ал.4 от КСО. Няма представени доказателства да е била запозната с резултатите от разследването, оформени в протокол в типизирана форма съгласно чл.58, ал.6 от КСО.

Въз основа на така изложените фактически и правни съображения настоящият състав приема, че оспорените административни актове се явяват постановени при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон и следва да се отменят, а преписката да бъде върната на административния орган за произнасяне с оглед дадените указания по прилагането на закона.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените и претендирани разноски в размер на 400 лева адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, Административен съд София град, III отделение, 55 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-607/22.11.2019г., издадено от Директор на НОИ - ТП С. град, с което е оставена без уважение жалба на Г. В. О. и е потвърдено Разпореждане № 21125/29.10.2019г. на длъжностното лице по чл.60, ал.1 от КСО, с което злополуката, претърпяна от Р. В. О. на 15.08.2017г., не е приета за трудова злополука.

ВРЪЩА преписката на длъжностното лице по чл.60, ал.1 от КСО за произнасяне по злополуката, претърпяна от Р. В. О. на 15.08.2017г., съгласно задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на решението.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. - град да заплати на Г. В. О. от С. 1000, [жк], [жилищен адрес] чрез адвокат А. А., направените по делото разноски в размер на 400 лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: